

Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser

Politiske pejlemærker

2019

Med visionen som drivkraft

Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser har den politiske vision, at Slagelse Kommunes indsatser på det specialiserede socialområde, tager udgangspunkt i de ønsker, håb og drømme, borgerne har til livet.

Udvalgets politik er helt klar. Det er den enkelte borgers livssituation og vedkommendes mål og ressourcer, som skal være styrende for udbuddet af tilbud og ikke omvendt.

Helt grundlæggende skal Center for Handicap og Psykiatri, støtte på netop de områder, der opleves relevante for den enkelte borger og at den støtte vi yder, bygger på en målrettet aftalt indsats, som også omfatter borgerens egne og netværkets bestræbelser og bidrag.

Visionen for det specialiserede borgerområde er:

At vi med udgangspunkt i de drømme og ressourcer som hver enkelt borger har, understøtter en læring og forandring, som skaber mulighed for at leve et selvstændigt og tilfredsstillende liv.

Udvalget ønsker, at alle borgere, der har behov for specialiseret støtte, så vidt muligt vil engagere sig i uddannelse, arbejde, familie, venner, fritid og i det hele taget være en del af samfundets mange fællesskaber. For at løfte denne opgave, må den enkelte borger og medarbejderne i kommunen, sammen med frivillige og pårørende gøre en aktiv indsats, der fremmer deltagelse og meningsfulde fællesskaber bredt i vores kommune.

Slagelse Byråd, har i budgetaftalen for 2019-2022 vedtaget, at man vil være en mere handicapvenlig kommune. Parterne bag aftalen efterlyser nytænkning og handling, også i forhold til de specialiserede borgerindsatser og der åbnes op for, at konkrete forslag til nye løsninger kan afprøves i forsøgsordninger.

Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser, er, med afsæt i visionen og budgetaftalen, enige om, at sætte fokus på de nedenstående 5 politiske pejlemærker, som Udvalgets prioriterede indsatsområder fra og med 2019.

Udvalget har i øvrigt udpeget nogle gennemgående temaer, som frivillighed, netværksinddragelse og boliger til udsatte og sårbare borgere. Konkrete bud og handlinger i forhold til disse temaer medtages under hvert enkelt pejlemærke.

De 5 pejlemærker, indledes med en beskrivelse af pejlemærkets politiske indhold, herefter følger en række punkter, som Udvalget er særligt optaget af, at Center for Handicap og Psykiatri og dets virksomheder, sætter lys på.

Recovery og rehabilitering

Mødet imellem borgeren og kommunen

Center for Handicap og Psykiatri er recovery-orienteret fordi vi tror på, at vi bedst kan understøtte et selvstændigt og værdigt liv, hvis vi tager udgangspunkt i borgerens motivation og de ønsker, håb og drømme, en borger har til livet.

Recovery er borgerens proces. Det er altid borgeren, der er den centrale aktør og vidensperson, og personalet understøtter borgerens rehabilitering med fokus på borgerens ressourcer, håb og ønsker.

”At arbejde rehabiliterende betyder, at vi flytter fokus fra det enkeltes menneskes begrænsninger til et fokus på det enkelte menneskes evner til at indgå i samspil med omgivelserne. Rehabilitering giver mening for alle borgere, også borgere, som er født med betydelig og varig nedsat funktionsevne og har behov for livslang støtte. Alle kan støttes til et mere selvstændigt og meningsfyldt liv på egne præmisser. Det handler bl.a. om, at borgerens mål skal afspejle borgerens kognitive og fysiske ressourcer” (KL, Fælles som fremtidens socialpolitik s. 14).

Recovery og rehabilitering bør være et fælles udgangspunkt i kommunernes arbejde på tværs af social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet.

Udvalget har særligt fokus på:

- Fortsat udvikling af en recovery-orienteret praksis og organisation. Recovery har været overskriften længe. Vi er et stort centerområde for både handicap og psykiatri med mange matrikler, hvor der udvikler sig mange forskellige praksisser omkring recovery. Og selvom medarbejderne og de enkelte virksomheder er godt på vej med recovery, så er det behov for entydige svar på, hvad vi gør, når det handler om recovery og rehabilitering.
- Medborgerpolitikken er borgernes input til de grundlæggende principper og værdier, hele Slagelse Kommune ønsker at stå på og udvikle på. Center for Handicap og Psykiatri og dets virksomheder har alle et medansvar for at sikre, at principperne lever i vores forskellige organisationer og i vores praksis.
- Fællesskaber har en central betydning for at mennesker kan føle trivsel. Etablering af netværk og fællesskaber, skal løftes igennem et bredt brobyggende samarbejde med pårørende og frivillige organisationer.

Udsathed og hjemløshed

Nye identiteter og aktive fællesskaber

Slagelse Kommune er udfordret på stigning af borgere der kalder på særlige indsatser. Udsathed og hjemløshed er ofte et udtryk for en social udstødelse af den enkelte person fra familie, boligmarked og samfund. Men det er også et udtryk for mennesker der befinder sig i udsatte livssituationer, med misbrug, psykisk sygdom eller dårlige opvækstbetingelser.

Hjemløsetællinger viser at antallet af hjemløse er steget de seneste 8 år. Og den største stigning er blandt de unge. Hver tredje hjemløs er i dag under 30 år. Spørger man de unge, hvad de ønsker fremadrettet er svaret, at 96% ønsker en bolig. De samme ønsker høres fra medarbejderne på Toften, som har svært ved at hjælpe de hjemløse videre, når boligsituationen er uafklaret.

Udfordringen er, at der mangler billige og forskellige typer boliger i Slagelse Kommune, som hjemløse, og især unge hjemløse, har råd til at bo i. Det er kommunernes ansvar, at udbuddet af boliger dækker borgernes behov.

Udvalget har særligt fokus på:

- At der ved etablering af nye boliger i Slagelse Kommune er opmærksomhed på boliger i forskellige prislæg, herunder at administrationen forsøger at styrke den kommunale anvisningsret til almennyttige boliger, herunder at man arbejder for etablering af skæve boliger og natherberger og at man i arbejdet med hjemløse fortsat anvender Housing First tilgangen.
- At der arbejdes på etablering af forsøgsordninger med netværks- og pårørendeinddragelse ift udsatte og hjemløse borgere i Slagelse Kommune.
- At samarbejdet med det frivillige foreningsliv, herunder hjælpeorganisationer og Frivilligcentret, styrkes, dér hvor der er potentiale og hvor det giver mening.
- At færre unge, gennem forebyggelse og den sammenhængende ungeindsats, oplever behov for specialiserede indsatser efter Servicelovens voksenbestemmelser. Udvalget ser gerne, at dette tema bliver en del af de kommende tema-analyser.
- At Center for Handicap og Psykiatri samarbejder tæt med Center for Ældre og Omsorg for at styrke indsatsen i forhold til ældre udsatte borgere.
- At særligt belastede borgere, der lever med både psykisk lidelse og et samtidigt misbrug og eller har andre problemstillinger kognitivt/somatisk, tilbydes koordinerede indsatsplaner, der hjælper med at skabe sammenhæng i de sociale og sundhedsmæssige indsatser på tværs af region og kommune. Men også en agil indsats, når borgeren er motiveret og klar til at modtage.

Rusmiddelområdet

Forebyggelse og aftabuisering

Slagelse Kommune er udfordret på antallet af borgere der har en afhængighed af alkohol og stoffer, men vi har samtidig et fagligt stærkt rusmiddelcenter og en politisk ambition om, at vi vil være kendt for at yde tidlig hjælp til unge med et begyndende misbrug.

Samtidig foregår der en tværgående misbrugsbehandling, hvor rusmiddelcentret er med ude og samarbejder med andre kommunale centre med synlige resultater og en omkostningseffektiv tidlig for forebyggende indsats.

Udvalget har særligt fokus på:

- Forebyggelse og tidlig opsporing og behandling af unge med begyndende misbrug. Udvalget ser gerne at dette tema bliver en del af de kommende tema-analyser.
- Dobbeltbelastede borgere, der lever med et misbrug og samtidig psykisk lidelse, demens eller udviklingshæmning, skal tilbydes koordinerende indsatsplaner, der hjælper med at skabe sammenhæng i de sociale og sundhedsmæssige indsatser på tværs af region og kommune.
- Tværgående samarbejder på tværs af sociale, beskæftigelsesmæssige, sundhedsmæssige og psykiske problemstillinger for alle borgere med et misbrug.
- At der udvikles sociale fællesskaber og brobyggende frivillige indsatser, som kan styrke brugernes sociale relationer, deres håb og fremtidsoptimisme.

Social trivsel og mental sundhed

Sammenhængende borgerindsatser på tværs

Slagelse Kommune, ligesom som resten af landet, oplever at et stigende antal borgere diagnosticeres med psykiske lidelser, det sker samtidig med, at der på behandlingssiden ses et fald i indlæggelsestider og en stigning i antallet af akutte genindlæggelser. Udviklingen betyder, at man i kommunerne oplever at tage imod borgere efter indlæggelse, som ikke er stabiliserede. Og det sætter kommunens indsats under pres, fordi man står med borgere, som man oplever er enten behandlingskrævende eller i hvert fald så dårlige, at det kan være vanskeligt at støtte dem tilstrækkeligt i deres hverdag,

Antallet af borgere, som modtager indsatser efter serviceloven og som er visiteret på baggrund af en psykisk lidelse, er vokset med 17 pct. fra 2014 til 2017 i hele landet. Bostøtte efter servicelovens § 85, er den indsats, som er mest i vækst med en stigning på 24 pct. fra 2014 til 2017.

Udvalget har særligt fokus på:

- For at tage medansvar og for at imødegå denne udfordring deltager Center for Handicap og Psykiatri i KLS-styringsprojekt som undersøger årsager til væksten på det specialiserede socialområde.
- Fortsat udvikling af samarbejdet på tværs. Her er vi allerede godt på vej i Slagelse, med et tæt samarbejde med Psykiatrien Vest. Men dette samarbejde kan styrkes yderligere, fx gennem etablering af tværfaglige indsatsteams eller netværk, der kan give en koordineret og sammenhængende støtte til den enkelte borger.
- I forlængelse af Budgetaftalen undersøger Center for Handicap og Psykiatri om det vil være relevant at etablere en afdeling af Headspace i Slagelse. Headspace er et rådgivningstilbud til børn og unge i alderen 12-25 år, som i dag findes i 18 kommuner.
- Det er vigtigt at vi støtter borgerne i at indgå i fællesskaber, der er meningsfulde for borgerne. Udvalget ønsker i den sammenhæng et større fokus, hos virksomhederne, på brobyggende samarbejder til inkluderende fællesskaber der bæres af frivillighed.
- Udbud af indsatser og sociale boformer skal afspejle borgernes mål og aktuelle støttebehov. Virksomhederne skal kunne tilbyde mere eller mindre støtte i takt med at behovene ændre sig. Og alle skal støttes til at leve et så selvstændigt og meningsfyldt liv som muligt.

Slagelse som sælgerkommune

Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser ønsker at videreføre pejlemærket omkring Slagelse som Sælgerkommune. Det sker for at fastholde det nuværende salg og for til stadighed at være på forkant i forhold til fremtidige behov og løsninger indenfor fagområdet.

Udvalget lægger vægt på, at de enkelte virksomheder, med udgangspunkt i den salgsstrategi der er udarbejdet på tværs af Center for Handicap og Psykiatri, udarbejder salgsstrategier, der anviser en tydelig strategi for det salg, der vedrører den enkelte virksomhed.

Udvalget har særligt fokus på:

- Rekruttering/fastholdelse af specialviden og medarbejderkompetencer.
- Arbejdsglæde – som indgår i tema-analyserne.
- Kompetenceudvikling.
- Koordinering, profilering og prioritering af salg - step 2 jfr. salgsstrategien.
- Implementering af salgsstrategien på virksomhedsniveau.

Fokus på takststruktur der understøtter Slagelse som sælgerkommune